

EESTI JALGRATTURITE LIIDU STRATEEGILINE ARENGUKAVA 2015-2022

1. DOKUMENDI OLEMUS

Eesti Jalgratturite Liidu (EJL) strateegiline arengukava 2015–2022 määrab Liidu peamised eesmärgid ja tegevused jalgrattasporti erinevate alade edendamiseks ning jalgrattasõidu populariseerimiseks. Arengukava on lähtepositsiooniks tegevuskava kokkupanemiseks ning organisatsiooni arenguks.

2. SISSEJUHATUS

Eesti Jalgratturite Liit on Eesti jalgrattaklubide esindusorganisatsioon, mis asutati 13. veebruaril 1926. EJL ühendab klubisid koostööks jalgrattasporti tasakaalustatud arengu nimel ja esindab Eesti jalgrattasporti rahvusvahelistes organisatsioonides.

Eesti jalgrattasportil on tugevad traditsioonid, mis on eelkõige seotud silmapaistvate sportlike tulemustega maanteeõidus 1950-ndatest ja 60-ndatest aastatest alates, mil tegid nime kümnekond Eesti ratturit, millele järgnes Aavo Pikkuusi OM kuld 1976. a, Erika Salumäe OM kuldmedalid 1988. ja 1992. a. Kõrgelt hinnatakse maailmas Jaan Kirsipuu võite ning Tanel Kangerti ja Rein Taaramäe märkimisväärseid saavutusi profiratturite tippvõistlustelt.

Jalgrattasport on Eestis üks enim harrastatavatest spordialadest. Rattasõidu rahvaäritustel osaleb aastas üle 15 000 harrastaja. Riikliku Statistikaameti andmetel oli 2014. aastal spordiklubides harrastajaid 2922 inimest, kellest 1160 olid noored. Jalgrattasportiga tegelevaid klubisid on 88 ja spordikoole 6, kellest 56 on EJL liikmed.

3. LÄHTEALUSED

EJL propageerib jalgrattasõidu harrastust inimeste kehalise ja vaimse tervise arendamiseks. Arengukavas kirjeldatakse tegevused, mille kaudu antakse koos liikmesklubidega panus jalgrattasõidu kui sportliku ning loodusäästva liikumise ja vaba aja veetmise võimaluse aktiivsemaks kasutamiseks noorte ja täiskasvanute hulgas.

Tuginedes EJL liikmesklubide tegevusele osaletakse aktiivselt noorte jalgratturite sõiduõppe ja liiklusalase väljaõppe läbiviimisel oma piirkonna koolides. Selle tegevuse raames tutvustatakse noortele jalgrattasporti erinevaid alasid ning tehakse ettevalmistusi andekate poiste ja tüdrukute jalgrattasporti juurde toomiseks ning seeläbi tippspordi arendamiseks. Luuakse tingimused treeneritele, sportlastele, võistluste korraldajatele ja kohtunikele taseme tõstmiseks ning arengukavas püstitatud muude eesmärkide saavutamiseks

4. SIDE TEISTE ARENGUKA VADEGA

- UCI arengukava
- Arengustrateegia "Eesti sport 2030"
- Maakondade spordi arengukavad
- Eesti Koolisporti Liidu arengukava

5. MISSIOON

Loome võimalusi jalgrattasõidu harrastamiseks ja populariseerimiseks, jalgrattasporti alade tasakaalustatud arenguks ning edu saavutamiseks rahvusvahelisel tasemel.

6. VISIOON

Olla kõrgehinnatud kompetentsikeskus oma liikmetele, tippspordlastele ja koostööpartneritele ning toetada nende arengut.

7. VÄÄRTUSED

Asjatundlikkus-kompetentsus

Pühendumine

Hoolivus ja koostöö

Tervis ja keskkond

Ausus

Puhas sport – on tagatud võimalikult efektiivse ja laiahaardelise ennetus- ja teavitustöö, vältimaks dopingujuhtumeid EJL litsentsi omavate jalgratturite seas ning igakülgne koostöö SA Eesti Antidopinguga. Tunnustame ausat sporti, kus keelatud võtteid ei tolereerita.

8. HETKEOLUKORRA ANALÜÜS (SWOT)

8.1. ORGANISATSIiooni TUGEVUSED

- **Massilisus** – ca 15 000 rattasõitjat, 40 koondise kandidaati, viis kuni seitse maailmatasemel tippsportlast.
- **Jalgrattaklubid** – jalgrattaspordiga tegelevate klubide arvu stabiilne tõus.
- **Hästi korraldatud võistlused** – Eesti MV erinevatel aladel, kaks kuni kolm rahvusvahelist võistlust aastas, EJL võistluskalendris 80 – 90 võistlust.
- **Tuntud rahvaspordiüritused** – Tartu Rattaralli, Tartu Rattamaraton, maastikurattasõidu sarivõistlus Estonian Cup, Filter Maanteekarikasari.
- **Hea töö juunioride koondisega** – igal aastal lisandub rahvusvahelisel tasandil võistlevate eliitratturite hulka keskmiselt kaks ratturit.
- **Traditsioonid ja hea maine** – tuntud nimed (Rein Taaramäe, Tanel Kangert, Gert Jõeäär, Jaan Kirsipuu, Aavo Pikkuus, Erika Salumäe, Madis Lepajõe, Rein Kirsipuu) ja üritused (Tour of Estonia, Baltic Chain Tour, Tartu Rattaralli, Tartu Rattamaraton).
- **Osalemine siseriiklikes ja rahvusvahelistes organisatsioonides** – Eesti Olümpiakomitee, Euroopa Jalgratturite Liit.
- **Spordirajatised** – Velodroom Tallinnas ja BMX võistlusrada Tartus.
- **Hästitöötav katusorganisatsioon** – EJL juhatus on sõltumata koosseisust suutnud pühendunult ja tulemuslikult juhtida alaliidu tööd enam kui kahe aastakümne jooksul.
- **Uute alade lisandumine tekitab konkurentsi** – uute alade lisandumine jalgrattamaastikule toob kaasa „võitluse“ andekate sportlaste pärast, mis sunnib klubisid selle nimel enam pingutama.
- **Rattasõiduks soodsad tingimused** – rattasõidu erialase treeninguga saab tegeleda vähemalt kaheksa kuud aastas.

8.2. ORGANISATSIiooni NÕRKUSED

- **Koostöö kehvpoolne** – neli erinevat OM ala, sellest tulenevalt on sisseprogrammeeritud konflikt klubide (lähtuvad oma klubi huvidest) ja EJL juhatuse vahel (lähtub Eesti jalgrattaspordi kui terviku arendamisest), mille juured peituvad rahaliste allikate vähesuses.
- **Puudub treenerite järelkasv** – paljud treenerid jõudnud/jõudmas pensioniikka. Noori haritud treenereid lisandub alatasustamise tõttu väga vähe.
- **Paljudes maakondades puuduvad noorte treeninggrupid** – pole entusiaste ega omavalitsuste huvi.
- **MU vanuseklassi ratturite tulevik ebamäärane** – andekamad lähevad välisriikide amatöörklubidesse lootuses profiilepinguni jõuda, samas puuduvad neil sotsiaalsed garantiid.
- **Klubide ebapiisav rahastamine** – treenerite palgad madalad, ei vasta kategooriale. Klubipoolne materiaalne toetus sportlastele väike.

- **Treeningradade vähesus** – noorsportlastele maanteeõidu treeninguteks sobilike teede vähesus. Rajatiste vähesus ka BMX treeninguteks ja võistluste korraldamiseks. Riigi ainukesel velodroomil treenimine sõltub ilmastikutingimustest, rajakate amortiseerunud.

8.3. VÕIMALUSED

- **Koostöö parandamine** – ühiste kõrgemate eesmärkide püstitamine, selleks ka rahaliste katteallikate otsimine.
- **Maineürituste kaasamine** – hästi korraldatud võistlus on parim reklaamivõimalus jalgrattasportile ja toetajatele ning mõjusaim viis ennast nii kodukandis kui maailmale tutvustada.
- **Suunata osa rahvaspordiüritustelt laekuvast rahast tipp- ja noortesporti arendamiseks** - levitada MTÜ Pro Jalgratturite Klubi Klubi (Lennart Roodi Fond) ja Klubi Tartu Maraton (Tartu Maratoni lasteüritused) kogemust.
- **Saata lootustandvad noored** (nii poisid kui tüdrukud) **õppima Audentese Spordikooli Otepää filiaali** - kasutada täielikult ära riigieelarveline võimalus noorte tippporti viimiseks, kus on tagatud täielik riiklik ülalpidamine, individuaalne õppekava jne. Käsitleda Otepää gruppe Eesti koondiste taimelavana.
- **UCI-s registreeritud kontinentaalvõistkond** - kodune väljund MU vanuseklassi jõudnud perspektiivikatele ratturitele.
- **Rattasõiduks soodsad kliimaatilised tingimused** – rattasõidu erialase treeninguga saab tegeleda vähemalt kaheksa kuud aastas. Areneb rattasõidu riietus ja tehnika, rattaid kohandatakse järjest rohkem selliselt, et oleks võimalik aastaringselt kasutada.
- **Jalgrattateede võrgustik** – aidata kaasa jalgrattateede ja kinniste radade arendamisele.

8.4. OHUD

- **Uute alade lisandumine tekitab sisepingeid** – ebapiisav rahastamine sunnib tegema valikuid erinevate OM alade spordiprojektide toetamiseks, luues ebavõrdsuse.
- **Killustatus jätkub** – iga klubi “tirib kitsast tekki oma poole”, juhatusel ei lasta erapooletult töötada.
- **Presidenti (juhatust) hakatakse rahulolematuse tõttu sagedamini ümber valima** – katkeb järjepidevus.
- **Süsteemi ei õnnestu säilitada** – uusi treenereid peale ei kasva, rakendamata jäävad andekad noored, jalgrattasport jääb vaid tervise- ja rahvaspordiks.
- **Klubide tasandil ei saada aru, et EJL-i saame aidata vaid meie ise** – iga organisatsiooni probleemid tuleb lahendada selle organisatsiooni sees. Mainele ei tule kasuks “musta pesu pesemine” UCI, UEC, EOK, Vabariigi Valitsuse või meedia kaasamisel.
- **Jätkub vastastikune usaldamatus ja sõnapidamatus** – toetajad, harrastajad, treenerid ja lõpuks ka lootustandvad noored leiavad omale teise valdkonna, mida edasi arendada või millega kaasa minna.

9. ARENGUKAVA STRATEEGILISED EESMÄRGID

9.1. JALGRATTASPORTI PROPAGEERIMINE/KANDEPINNA LAIENDAMINE

9.1.1. Liikumisharrastus ja rahvasport

Tulemusindikaatorid:

- Osalemine Maanteeameti, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning kohalike omavalitsuste koostöös jalgrattaõppe sisseviimiseks põhikoolidesse. Koolisporti arendamine läbi pedagoogilise personali kompetentsi tõstmise. Mõõdik:

jalgrattavõistluste (ka osavussõit ja tasakaaluharjutused) toimumine koolides, kohalikes omavalitsustes ja maakondades.

- EJL egiidi all jalgrattasõidu harrastuse ja tervislike eluviiside propageerimine. Koostöös liikmesklubidega jalgrattamatkade ning -treeningute läbiviimise organiseerimine ja nendest meediakajastuste tegemine. Mõõdik: üks matkasari igas maakonnas igal aastal.
- EJL liikmesklubide arv näitab kasvutrendi.
- Igal aastal on EJL võistluskalendris vähemalt kolm rattaspordi üritust, kus osalejate arv ületab 2000 piiri.
- Eesti Spordiregistri andmetel on jalgrattaspordi harrastajaid üle 10 000.

9.1.2. Noortesport

Tulemusindikaatorid:

- Noortega tegelevate jalgrattaklubide arvu suurendamine. Mõõdik: Liikmete hulgas lisandub üks uus noortega tegelev treeninggrupp igal aastal.
- Igas Eesti üle 10 000 elanikuga asustatud punktis (linn, vald) tegutseb noorte jalgrattaspordi treeninggrupp, mida juhib kvalifitseeritud (vähemalt V kat. omav treener).
- EJL võistlusreglemendi ja rahastamise kohandamine moel, mis soosiks võimalikult paljusid spordiklubisid tegelema laste ja noorsportlastega ning esinema EJL egiidi all toimuvatel võistlustel. Tiptulemuste saavutamiseks korraldatakse nii noormeestele kui neidudele tasakaalustatud arengutee ning luuakse võrdsed võimalused Audentese Spordikoolis õppimiseks.
- Koostöö Audentese Spordigümnaasiumiga jalgrattaosakonna laiendamisel. Mõõdik: Koolis õpib 20 õppursportlast.

9.1.3. Tippспорт

Tulemusindikaatorid:

- UCI poolt tunnustatud (OM programmi kuuluvate) alade tasakaalustatud arendamine koostöös EJL liikmetega.
- Saavutusele orienteeritud 18+ sportlaste toetamine.
- Tingimuste loomine sportlastele tiptulemuste saavutamiseks.
- Koondise osalemise kindlustamine eelkõige OM alade tiitlivõistlustel.
- Eesti ratturid on esindatud 2016 Rio ja 2020 Tokyo OM-l.
- UCI *World Team* võistkondades on esindatud Eesti rattur(id).
- UCI kontinentaalmeeskonna loomise stimuleerimine ja toetamine. UCI-s on registreeritud Eesti profivõistkond.
- Tiitlivõistlustel medalikohale jõudmine vähemalt korra arengukava kehtivuse perioodil.

9.1.4. Võistluste korraldamine

Tulemusindikaatorid:

- Võistluste korraldamisel tehakse koostööd EJL liikmesklubidega.
- Eesti meistrivõistluste iga-aastane korraldamine eelkõige OM aladel.
- Arengukava kehtivuse perioodil igal aastal vähemalt kahe UCI kategooria võistluse korraldamine.
- Rahvusvahelise tiitlivõistluse korraldamine kord 7 aasta jooksul.
- EJL egiidi all toimuvate ning ainult noortele suunatud võistluste/sarjade käivitamine või nendega jätkamine, kus sama vanusegrupi sportlased saaksid konkureerida omavanustega. Nt. BMX sari, MTB (XC) sarjadega alustamine, MNT Noorte velotuur(id).
- Rahvaspordi massiürituste ja läbi hooaja kestvate sarjade korraldamine.

9.2. RATTASPOORDIGA SEOTUD TARISTUD (trekk, BMX rajad)

Tulemusindikaatorid:

- Kohalike omavalitsuste nõustamine ja innustamine BMX radade rajamiseks, kus tegutsesid noorte treeninggruppid. Mõõdik: min. kohtumiste arv kvartalis üks.
- Saavutatud kokkulepped tänapäevastele nõuetele vastava sisetreki ehituse alustamiseks Tallinnas, Pirital. Valmimine hiljemalt aastal 2022.
- Koostöö kohalike omavalitsustega rattasõidusõbralike terviseradade planeerimisel ja rajamisel.
- Komplekssete IT lahenduste väljatöötamine (registreerimine, litsentseerimine, veebiülekanne korraldamine).

9.3. VÄLJUND AVALIKKUSELE (võistlused, avalikud suhted, sportlased rahvusvahelisel tasandil)

Tulemusindikaatorid:

- Jalgrattasport on aktiivselt meedias kajastatud spordiala (regulaarsed tele- ja veebiülekanDED, uudised jne).
- Eesti meistrivõistluste veebiülekanDEte teostamine.
- Eesti telekanalid kannavad üle maailma suuremaid rattasportisündmusi - *Tour de France*, OM, MM, jne.
- EJL turundusstrateegia väljatöötamine, mis on suunatud jalgrattasporti tutvustamisele/populariseerimisele ning sponsorväljundite pakkumisele (nt. EJL peatoetaja nimelised noortevõistlused/-sarjad erinevatele võistlusklassidele, sponsornimedega koondised, jne).
- Hea rattasportialase koolitusega spordiajakirjanike pealekasvu soodustamine (õppetoadused, töö alaliidus, koolitused võistlustel, jne).
- EJL kaubamärgi tugevdamiseks võtavad EJL'i poolt volitatud isikud avalikkuse ees sõna spordi, sportlike eluviiside, liiklusturvalisuse ja keskkonnasäästlike eluviiside propageerimiseks.

9.4. RAHASTAMINE

Tulemusindikaatorid:

- Koostööpartnerite segmenteerimine ja kirjeldamine (EJL peasponsor, Eesti koondise peasponsor, EJL MU koondise peasponsor, Eesti naistekoondise peasponsor, Eesti MTB koondise peasponsor jne). Mõõdik: üks koostööleping iga ala kohta aastas.
- Tõhustatakse ja fookuseeritakse investeringute kaasamisprotsessi, et tagada pidev töö uute koostööpartnerite leidmisel. Viiakse sisse tööplaani ja aruandluse.
- Määratakse alaeelarvetele omanikud ja antakse neile volitus EJL nimel koostööpartnerite kaasamiseks. Kogutud vahendeid kasutatakse ainult alaeelarvega seotud tegevuste rahastamiseks.
- Eesti Meistrivõistluste ning EJL egiidi all toimuvate 1. ja 2. kategooria võistluste korraldamise kvaliteedistandardi väljatöötamine ning toetajatele suunatud kaubamärgi tutvustamine/müümine.
- Kandepinna ja saavutusspordi tulemuslikkuse kasv tagab riiklike (Kultmin, EOK, Hasart, Kulka) toetuste kasvu 30%.
- Erasektori toetuse kasv eelarves suureneb 50%.
- Liikumisharrastuse populariseerimise ja koolitusega seotud projektid saavad KOV poolset toetust.
- Rahastamise plaan 2015-2022:

Eelarve maht

Aasta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Riiklikud vahendid (Kult.min, EOK)	286 663	290 000	300 000	304 000	315 000	335 000	345 000	420 000
Annetused ja toetused	44 784	45 000	45 000	50 000	50 000	55 000	60 000	70 000
Projektide kaudu eraldatud vahendid (HMN, KULKA)	79 000	85 000	90 000	90 000	90 000	90 000	100 000	100 000
Liikmemaksud	5600	5800	6000	6000	7000	8000	9000	10 000
Registreerimistasud	37000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	45 000
Muud tulud	14000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	18 000	19 000
Eelarve kokku	467 047	480 800	496 000	505 000	517 000	543 000	572 000	664 000

Aasta	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. EMV korraldamine	27 700	35 000	35 000	35 000	36 000	37 000	38 000	40 000
2. RV võistluste korraldamine	2 700	30 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	50 000
3. Noortesporti arendamine	41 125	45 000	45 000	50 000	50 000	50 000	55 000	60 000
4. Koondised	87 500	130 000	135 000	135 000	140 000	140 000	145 000	150 000
5. Osalemine tiitlivõistlustel (MM, EM, OM)	49 000	70 000	70 000	70 000	75 000	80 000	80 000	80 000
6. Stipendiumid	23 000	23 000	23 000	24 000	24 000	24 000	25 000	25 000
7. Üldtegevus	137 022	142 000	142 000	145 000	145 000	145 000	145 000	150 000
8. Turundusprojektid	2000	2000	2000	2000	3000	3000	4000	5000
9. Tiitlivõistluste korraldamine	95 000					20 000	30 000	100 000
10. Rahvusvaheliste konverentside, seminaride korraldamine	2000	3800	4000	4000	4000	4000	10 000	4000
KULUD KOKKU	467 047	480 800	496 000	505 000	517 000	543 000	572 000	664 000

9.5. KOOLITUS, ARENDUSTÖÖ (treenerid, kohtunikud, korraldajad, liiklusõpetus koolides)

Tulemusindikaatorid:

- Korraldada koolitusprogramme ja -seminare liikmete ja koostööpartnerite erialaste kompetentside suurendamiseks. Mõõdik: Treenerite seminar üks kord aastas, tasemekoolitused kaks korda aastas. Kohtunike, võistluste korraldajate ja abipersonali koolitusseminar üks kord aastas, tasemekoolitused ja kogemustevahetused üks kord aastas, motoreguleerijate koolitus üks kord aastas, muude litsentsiomaniike (sõidukijuht, mäenedžer) koolitused üks korda aastas.
- Korraldada koostööd riigiasutustega liiklusohutuse suurendamiseks ja liiklusohutusosalaseks ühistevuseks. Mõõdik: Vähemalt üks kohtumine aastas.
- Koostöö arendamine Eesti Koolispordi Liiduga ja oskusteabe jagamine kohalikele omavalitsustele ja nende haridusasutustele.
- Kohalikele entusiastidele ja kehalise kasvatusõpetajatele orienteeritud koolitusformaadi väljatöötamine ja koolituste läbiviimine. Mõõdik: igas maakonnas/regioonis üks koolitus aastas (varakevadel).
- Kutseksamite korraldamine kaks korda aastas. Mõõdik: Liikmesklubides töötab vähemalt 30 treenerit kvalifikatsiooniga 6. ja 7. aste.
- Alaliidul on vähemalt kaks UCI (rahvusvahelise või rahvusliku) kategooria kohtunikku.

9.6. KOOSTÖÖ

Tulemusindikaatorid:

- Arendatakse koostööd riiklike ja rahvusvaheliste (spordi)organisatsioonidega.
- Esindatuse tagamine rahvusvahelises spordiliikumises.

- Korraldatakse koostööd teiste spordialaliitudega treening- ja võistlusprotsessi mitmekesistamiseks.
- Leitakse uusi koostööpartnereid (nt Eesti Koolispordi Liit, Eesti Akadeemiline Spordiliit) ja sõlmitakse vastastikku kasulikke ning arendavaid koostöökokkuleppeid.
- Arendatakse infovahetust EJL ja liikmesklubide ning koostööpartnerite vahel. Selleks võetakse kasutusele tänapäevased kommunikatsioonivahendid (nt Lync) ja korraldatakse regulaarseid koostööõupidamisi. Eesmärgi saavutamiseks korraldab EJL iga valdkond (treenerid, võistluste korraldajad, kohtunikud) igas kvartalis vähemalt ühe koosoleku, millest saavad interneti kaudu osa võtta kõik litsentseeritud liikmed. Vajadusel korraldatakse infotunde koostööpartneritele.

10. EDU SAAVUTAMISE STRATEEGIA

- Laste ja noorte rattasõidu koolituse käivitamine;
- Harrastus-, treening- ning võistlustingimuste parandamine;
- Rahvuskoondiste ning järelkasvu ettevalmistuse tõhustamine;
- Kvaliteetsete võistluste korraldamine;
- Treenerite ja taustajõudude koolitamine ning motiveerimine;
- Uute treenerite kaasamine;
- Stabiilse rahastamise tagamine;
- Koostöö meediaga, eelkõige Rahvusringhäälinguga.